

---

## **SLOVENYA'NIN BATI BALKANLAR AÇILIMI - 19 NISAN 2010**

**Erhan TÜRBEDAR**

12.04.2009

---

Erhan Türbedar, TEPAV Dış Politika Analisti

Yeni Balkan, 19 Nisan 2010

Slovenya Batı Balkan ülkelerine yönelik bir açılım arayışı içindedir. Bölge ülkeleriyle önemli tarihi, ekonomik ve siyasi ilişkilere sahip olan Slovenya, bir taraftan bölgedeki siyasi ve ekonomik etkinliğini daha fazla artırmaya, diğer taraftan bölgede var olan sorunlara karşı çözüm üretmeye çalışıyor. Kimilerine göre ise Slovenya Batı Balkanlarla ilişkilerde adeta Brüksel adına hareket edebilmenin arayışı içindedir.

Yaklaşık 1,5 yıl önce göreve başlayan Slovenyanın mevcut hükümeti, bir bölge olarak Batı Balkanların Sloven dış politikasında öncelikli bir konuma sahip olacağını duyurmuştu. Bu çerçevede 12 Mart 2010 tarihinde daha somut bir adım atan Slovenya hükümeti, Batı Balkan ülkeleriyle ilişkilerin güçlendirmesini amaçlayan bir deklarasyon kabul etti. Sloven medyasının aktardığına göre, söz konusu deklarasyon, Slovenyanın Batı Balkan ülkelerine yönelik neler yapması gerektiğine dair birtakım görüşler içeriyor. Deklarasyonda aynı zamanda, bir Batı Balkanlar Özel Kurulunun oluşturulması da öngörüyor. Bu kurul, bölgedeki sorunlara çözüm üretme ve bölgeye yönelik ekonomik açılımın tasarlanmasından sorumlu olacak.

Batı Balkanlar açılımı kapsamında 20 Mart 2010 tarihinde Slovenya bir Batı Balkan konferansına ev sahipliği yaptı. Bu konferansla, 18 yıllık bir aradan sonra bölgedeki bütün ülkelerin en üst düzey temsilcilerinin bir araya getirilmesi amaçlandı. Bu aralar ise Slovenya, Avrupa Birliği ile Batı Balkanlar arasında yakında imzalanması öngörülen Ulaştırma Topluluğu Anlaşmasının sekretaryasına ev sahipliği yapmak için lobilerini sürdürüyor.

Slovenyanın Batı Balkanlara yönelik artan ilgisini ekonomik ve siyasi gerekçelerle açıklamak mümkündür. Sloven yetkililere göre, 2009un sonu itibarıyla Slovenyanın Batı Balkanlardaki doğrudan yabancı yatırımların toplam değeri yaklaşık 9 milyar Avro, Batı Balkanlarla dış ticaret hacmi ise 6 milyar Avrodur. Slovenya toplam ihracatının yüzde 17'sini Batı Balkan ülkeleriyle gerçekleştiriyor. Şimdi de Slovenya bölgedeki ekonomik kazanımlarını daha yüksek seviyelere çıkartmaya çalışıyor.

Siyasi nedenlere gelince, Batı Balkanlarla sahip olduğu tarihi ilişkilerden hareketle, kendini bir Batı Balkan uzmanı olarak algılayan Slovenya, bölgede daha büyük rol oynama çabası içindedir. Son dönemde ise Avrupa Birliği ve ABD yetkililerin, Batı Balkanlara yönelik ziyaretlerine başlamadan önce Slovenyaya uğramakta oldukları dikkat çekiyor. Örneğin, 17-19 Şubat 2010'da Batı Balkanları ziyaret eden AB Dışişleri Yüksek Temsilcisi Catherine Ashton, Slovenyaya uğradıktan sonra bölgeye ziyaretini başlattı. Benzer şekilde Nisan 2010'un ilk haftasında Bosna-Hersek, Sırbistan ve Kosovayı ziyaret eden ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı James Steinberg ve İspanya Dışişleri Bakanı Miguel

Angel Moratinos da ilk durak olarak önce Slovenyaya uğramış, ondan sonra bölgeye yönelik ziyaretlerini başlatmıştır. Bu yöndeki gelişmeler, Vaşington ve Brükselin Slovenyayı Batı Balkanların önemli bir aktörü olarak algılandığına işaret ediyor.

Türkiyeye gerçekleştirdiği resmi ziyaret çerçevesinde 8 Nisan 2010da Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı-TEPAVda bir toplantıya katılan Slovenya Dışışleri Bakanı Samuel Zbogar, yaptığı konuşmada ülkesinin Batı Balkanlarda istikrarın sağlanması doğrultusunda çabalar sarf ettiğini belirtti. Zbogar Batı Balkanlardaki istikrarın yeniden bozulma yoluna girdiğini ve bölgeye yönelik acilen bir şeyler yapmak gerektiğini söyledi. Bosna-Hersekteki iç siyasi gelişmeleri, Makedonya ile Yunanistan arasında yaşanan isim sorununu ve Sırbistan ile Kosova arasında var olan sıkıntıların yakından izlenmesi gerektiğinin altını çizen Zbogar, bölgenin istikrarlı kalabilmesi için, Batı Balkan ülkelerinin Avrupa Birliğine üyelik perspektiflerinin canlı tutulmasının önemli olduğunu ifade etti.

Slovenya Dışışleri Bakanı Samuel Zbogarın 8 Nisan 2010 tarihinde Ankaraya gerçekleştirdiği çalışma ziyaretinin de odağında Batı Balkanlar vardı. Türkiyenin üst düzey yetkilileriyle bir araya gelen Zbogar, Ankaradan, Türkiye ve Slovenyanın Batı Balkanlarda ayrı ayrı ve birlikte yapabilecekleri çok şeyin olduğu mesajıyla ayrıldı.

---

Kaynak/Source: